

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Építészmérnöki Kar

JAVASLAT

József Nádor Emlékérem
adományozására

Név (születési név is): Dr. Kalmár Miklós
Születési hely, év, hó, nap: 1948.
Anyja neve:
Legmagasabb iskolai végzettsége, kelte: BME Építészmérnöki Kar, 1972.
Szakképzettsége: építészmérnök
Tudományos fokozata, címe, kelte: műszaki doktor (1987), PhD (2003)
Habilitáció éve, tudományága: -
Munkahelye*: BME, Építészmérnöki Kar,
Építésztörténeti és Műemléki Tanszék
Beosztása* (munkakör, vezetői megbízás): címzetes egyetemi tanár
Lakáscíme:
elérhetősége (telefon, fax, e-mail):
Adóazonosító jele:
A kitüntetés átadásának időpontja: 2026. május 30.

Korábbi kitüntetései (évszám megjelölésével):

Herder-ösztöndíj 1974;
Miniszteri, Kiváló Munkáért kitüntető érdemérem 1986.;
Magyar Érdemrend Lovagkeresztje 2021.

Hivatalos indoklás (1 mondat):

54 év kitartó, szorgalmas és eredményes oktatói és szakmai munkájáért, a BME Építészmérnöki Kar érdekében végzett eredményes tevékenységéért.

* Ha nyugdíjas és munka jogviszonya is megszűnt: mikor, a volt munkahely, munkakör, vezetői megbízás, amelynek alapján kerül sor e javaslatra.

Részletes indoklás, szakmai életút ismertetése (kb. 1 oldal terjedelemben):

Kalmár Miklós a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán 1972-ben szerez diplomát. Az Építészettörténeti és Elméleti Intézet tudományos továbbképzési ösztöndíjas gyakornoka 1972-1974. között. 1974-ben Gerő László Herder-díjas építész javaslatára Herder-ösztöndíjat kapott, amelyet ausztriai oktatási és műemlékvédelmi intézményekben töltött, ennek eredménye az 1981-ben idegen nyelven is megjelent "Mai osztrák építészet" című könyve.

Tanársegéd 1975-1981, adjunktus 1981- 2003 között, egyetemi docens 2003-tól. 2005 óta az MTA Építészettörténeti és Műemléki Bizottság, később Állandó Bizottság tagja.

Gyakorló építészként mintegy 200 megvalósult tervet készített, a tervezési munkái között több elismert műemlék-helyreállítás is szerepel - például tatai malmok, budapesti köztéri szobrok.

Pályafutása során különböző kari bizottságok (Tanulmányi, Oktatási-nevelési, Fegyelmi Bizottság, Kari Tanács Elnökség, Kari Tanács stb.) volt tagja. 2007 és 2012 között kari TDK elnök. Ebben a funkciójában megszervezte a TDK rendezvények új adminisztrációs és lebonyolítási rendjét, sokat tett a kari TDK mozgalom fejlődéséért. 1984 és 1996 között a Magyar Építőművészek Szövetségének, 1997 óta a Budapesti Építész Kamara tagja.

Kutatási területe kezdetben a kortárs építészet, majd fokozatosan vette át a 19. század építészettörténetét. Kortárs építészeti kutatásai mellett hosszú ideig szervezte az Építészettörténeti és Műemléki Tanszéken a tervezésoktatást Virág Csaba mellett, aminek a sikere abban rejlett, hogy műemléki környezetbe tervezendő feladatokat kellett a hallgatóknak megoldaniuk - ez akkoriban nem volt elterjedt a kari tervezésoktatásban.

Idővel ő vette át a 19. század építészettörténetének oktatását; ennek a ma is sokféleképpen interpretálható korszaknak egy olyan értelmezését és oktatási koncepcióját alakította ki, amely az építészmérnöki szemlélet és az építészeti tervezői szándék történetiségében is megragadható elemzésén alapult. Ez a szemléletmód szakított a szakmában elterjedt stílustörténeti szemlélettel. Ez jelenik meg a 19. század építészetéről írt tankönyvében is.

Oktatói munkájában a 19. századi, a kortárs építészet és a tervezés oktatása mellett fontos szerepet kapott az építészetelmélet története, a legújabb kori magyar építészettörténet és a műemlékfelmérés oktatása.

Nem könnyű körülmények között vette át 2008-ban az Építészettörténeti és Műemléki Tanszék vezetését. Az oktatási és kutatási tevékenység gondozása mellett szívós keménységgel rendbe tette a tanszék gazdálkodását, területének felét felújította. Tanszékvezetői pályafutásának csak az életkora vetett véget.

Nyugállományba vonulása után is aktívan folytatja oktatói munkáját a nappali és a szakmérnöki képzésben. Nem túlzás állítani, hogy 54 éves oktatói munkájával generációk szemléletét formálta a 19. század építészetének értelmezésében. Doktori témavezetői tevékenységének eredményeként több végzett doktori hallgatója lett aktív oktató.

Budapest, 2026. február 18.

Dr. Varga Tamás
dékán